

Migration Law Clinic biedt steun in zaken voor EHRM en Hof van Justitie

Sinds 1 oktober 2013 voorziet de Migration Law Clinic – opgezet door de Sectie Migratierecht van de VU – advocaten, non-gouvernementele organisaties en andere spelers binnen het migratierecht van advies over Europeesrechtelijke vraagstukken. Hoe gaat de Migration Clinic te werk, en hoe kunnen geïnteresseerden een adviesaanvraag indienen?

De Migration Law Clinic wil met haar kwalitatief hoogwaardige en onafhankelijke adviezen over complexe vraagstukken van Europees migratierecht bijdragen aan de rechtsontwikkeling. Daarnaast biedt de Clinic getalenteerde studenten de mogelijkheid hun juridische vaardigheden te ontwikkelen. Zij doen onderzoek, begeleid door medewerkers van de Sectie Migratierecht, en schrijven professionele adviezen. De Clinic richt zich op alle gebieden van het Europees migratierecht zoals asiel, gezinshereniging, arbeidsmigratie, vrij verkeer van EU-burgers en vreemdelingendetentie, inclusief de procesrechtelijke kwesties die daarmee samenhangen. De Clinic brengt advies uit in procedures die aanhangig zijn (of binnenkort worden) bij het EHRM en het HvJEU.

Werkwijze

De Clinic brengt in het kader van een of meer procedures bij het EHRM meestal advies uit in de vorm van een Engelstalige expert opinion. In het kader van een prejudiciële procedure voor het HvJ EU zal de Clinic een Nederlandstalig advies uitbrengen dat kan worden gebruikt voor de written observations die de partijen bij het Hof indienen. Het traject van advisering zal meestal beginnen met een bijeenkomst met de advocaat en/of organisatie die betrokken is bij de procedures. Daarin wordt besproken welke rechtsvragen aan de orde zijn en op welke wijze deze het beste kunnen worden benaderd. Daarnaast wordt er een planning gemaakt.

De studenten van de Clinic schrijven een onafhankelijk advies en dus geen pleidooi vanuit het perspectief van de partij die om het advies heeft gevraagd. Zij worden in hun werk intensief begeleid door een inhoudelijk expert van de sectie Migratierecht en houden regelmatig contact met de aanvrager van het advies. Advocaten of organisaties die een procedure voeren waarvoor het advies van de Clinic relevant is, beslissen zelf of zij het advies al dan niet in de procedure inbrengen. Adviezen van de Clinic

worden openbaar gemaakt op de website van de Clinic, tenzij daar ernstige bezwaren tegen bestaan.

Twee adviezen

De Clinic heeft het afgelopen studiejaar twee adviezen afgerond. Het eerste advies betrof een reeks zaken van Somalische vreemdelingen die bij het EHRM klagen over de uitzetting naar hun land van herkomst. De expert opinion 'Assessment of the risk of refoulement under Article 3 ECHR in cases of persons returning to Somalia'¹ van april 2014 behandelt de volgende onderwerpen:

- beoordeling van het risico op refoulement in Somalische zaken;
- toepassing van het binnenlands vluchtalternatief;
- beoordeling van de situatie in ontheemdenkampen in het licht van artikel 3 EVRM; en
- beoordeling van het risico op refoulement bij terugkeer naar of reizen door gebieden gecontroleerd door Al-Shabaab.

De expert opinion pleit voor een 'risicofactoren-benadering' bij de beoordeling van het 3 EVRM-risico in Somalische zaken. Ook identificeert de expert opinion groepen Somaliërs waarvan het waarschijnlijk is dat zij in een ontheemdenkamp terecht komen. Met name kwetsbare personen die in een kamp terecht komen, lopen het risico op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. Ten slotte wordt betoogd dat het niet waarschijnlijk is dat Somaliërs die uit westerse landen terugkeren, zich kunnen aanpassen aan de leefregels van Al-Shabaab. De Staat zou daarom aannemelijk moeten maken dat deze Somaliërs niet de belangstelling van Al-Shabaab op zich zullen vestigen (omkering van de bewijslast). Bovendien zou gedwongen aanpassing aan de

1 Zie <http://migrationlawclinic.org/2014/03/21/advies-somalie/>

leefregels van Al-Shabaab op zichzelf kunnen resulteren in een vernederende behandeling in de zin van artikel 3 EVRM.

Het tweede advies betrof de prejudiciële vragen die de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State aan het Hof van Justitie heeft gesteld over de Wet inburgering in het buitenland (Wib).² De prejudiciële verwijzing ziet op de vraag of Nederland in het licht van de Gezinsherenigingsrichtlijn (2003/86) een inburgeringseis mag stellen en of de wijze waarop de inburgeringseis

is vormgegeven conform deze richtlijn is. De expert opinion 'De Wet Inburgering in het Buitenland in EU-rechtelijk perspectief'³ van juli 2014 schetst het toepasselijk EU-rechtelijk kader. De Nederlandse regelgeving en praktijk wordt getoetst aan het EU-recht. De expert opinie concludeert dat de toepassing van de Wib op een aantal punten in strijd is, of op gespannen voet staat, met het EU-rechtelijke evenredigheidsbeginsel, de rechten van het kind, het recht op behoorlijk bestuur en het recht op een effectief rechtsmiddel.

² ABRvS 1 april 2014, nrs. 201211916/1/V2 en 201300404/1/V2, JV 2014/163.

³ Zie <http://bit.ly/1rrqLHW>

Advies van de Law Clinic?

Verzoeken tot advies kunnen per email ingediend worden bij Marcelle Reneman, de coördinator van de Clinic (migrationlawclinic@vu.nl). Wij verzoeken u in uw email aan te geven:

- over welke rechtsvraag het advies moet gaan;
- wat het belang is van deze rechtsvraag;
- in welke procedure het advies zal/kan worden ingediend;
- op welke termijn het advies moet worden ingediend.

Voor meer informatie over de Clinic kunt u terecht op www.migrationlawclinic.org.

Indien u advies wenst in het kader van een (mogelijke) prejudiciële verwijzing naar het HvJEU, verzoeken wij u zo spoedig mogelijk contact op te nemen. De termijnen in de procedure voor het Hof zijn namelijk kort. U kunt ons al benaderen zodra de nationale rechter heeft aangegeven te overwegen prejudiciële vragen te stellen.